

Rakousko-uherské ultimátum Srbsku (23. 7. 1914)

Publikováno: 12.12.2009, Aktualizováno: 4.3.2012 23:21

Rubrika(y): [Počátek století a první světová válka](#)

Autor: [Jaromír Hanzal](#)

Po atentátu na následníka trůnu F. F. d'Este vyčkala podunajská monarchie tři týdny a pak na základě jednání vlády předložila prostřednictvím ministra zahraničí Leopolda hraběte Berchtolda Srbskému království níže uvedené ultimátum. Srbové téměř okamžitě přijali většinu jeho požadavků včetně veřejné omluvy. Odmítli jen ty, které přímo zasahovaly do státní svrchovanosti země (vyšetřování rakousko-uherské policie na srbském území). V reakci na to vyhlásilo Rakousko-Uhersko Srbsku válku, čímž de facto vypukla první světová válka.

...Aby dosáhla svého cíle, je c. a k. vláda nucena žádat od srbské vlády...na první straně...úředního listu...následující prohlášení:

„Královská srbská vláda odsuzuje propagandu namířenou proti Rakousku-Uhersku, tj. všechno usilování, jehož konečným cílem je odtrhnout od monarchie území k ní náležející a lituje co nejupřímněji tragických následků tohoto zločinného jednání.

Královská srbská vláda lituje, že se srbští důstojníci a úředníci zúčastnili zmíněné propagandy, a tím ohrozili vztahy přátelského sousedství, jež se královská vláda svým prohlášením 31. Března 1909 co nejslavnostněji zavázala pěstovat. Královská vláda, jež odsuzuje a zavrhuje každou myšlenku nebo pokus o zasahování do osudů obyvatelstva kterékoliv části Rakouska-Uherska, považuje za svou povinnost zcela důrazně upozornit důstojníky i úředníky a veškeré obyvatelstvo království, že bude napříště postupovat s nejkrajnější přísností vůči těm osobám, jež by se provinily takovým jednáním a vynaloží všechno úsilí, aby takové jednání předem zamezila a potlačila“.

Toto prohlášení bude zároveň uvedeno ve známost královské armádě prostřednictvím denního rozkazu Jeho Veličenstva krále...

Královská srbská vláda se mimoto zavazuje, že:

1. potlačí každou publikaci, která podněcuje k nenávisti a opovržení vůči monarchii a svou všeobecnou tendencí směřuje proti její územní celistvosti;
2. okamžitě rozpustí „Národní obranu“, bude stejným způsobem postupovat proti jiným spolkům a sdružením, které provádějí propagandu vůči Rakousku-Uhersku a učiní nutná opatření, aby rozpuštěné spolky nemohly snad pokračovat ve své činnosti pod jiným jménem nebo v jiné podobě;
3. bezodkladně odstraní z veřejných škol v Srbsku, a to z učitelského sboru i z učebních pomůcek všechno, co slouží, nebo by mohlo sloužit k živení propagandy vůči Rakousku-Uhersku;
4. odstraní z armády a administrativy všechny důstojníky a úředníky, kteří se provinili protirakouskou propagandou, při čemž c. a k. vláda si vyhrazuje právo sdělit královské vládě jejich jména a předložit usvědčující materiál
5. svolit k tomu, aby orgány c. a k. vlády spolupůsobily v Srbsku při potlačování podvratného hnutí namířeného proti územní integritě monarchie;
6. zavede soudní vyšetřování proti těm účastníkům spiknutí z 28. června, kteří se zdržují na území Srbska, a svolí, aby orgány delegované c. a k. vládou se zúčastnily příslušného vyšetřování;
7. urychleně zatkne majora V. Tankosiće a jistého M. Ciganoviće, srbské státní úředníky, kompromitované výsledky vyšetřování
8. účinnými opatřeními zabráni části srbských úřadů na pašování a munice přes hranice a propustí a přísně potrestá příslušníky pohraniční služby v Šabaci a Lóznici, kteří pomáhali sarajevským zločincům při přechodu hranic;
9. podá c. a k. vládě vysvětlení o neomluvitelných výrocích vysokých srbských hodnostářů v Srbsku a v cizině, kteří se bez ohledu na své oficiální postavení neváhali po atentátu ve veřejných prohlášeních nepřátelsky vyslovit proti Rakousku-Uhersku;
10. bezodkladně oznámí c. a k. vládě, že opatření zahrnutá v předchozích bodech byla provedena...

Zdroj: Světová politika 20. stol. v dokumentech (1900-1945). VŠE, Praha 2000. s. 29-30

Zdroj: <http://www.moderni-dejiny.cz/clanek/rakousko-uhrske-ultimatum-srbsku-23-7-1914/>